

Китоби Дониёл — Рақами Шасту Ду

Ошкор сохтани гавҳарҳои рӯёи нубуввати Вилиям Миллер: баррасии интиқодӣ оид ба дуршавии адвентизм аз «Нури Бузург» ва даъват ба бозгашт ба пояҳои ҳақиқӣ

Jeff Pippenger

2024-01-26

Гавҳарҳои хоби Вилиям Миллер даҳ бор дурахшонтар аз он хоҳанд дурахшид, ки дар таърихи миллерчиён дурахшида буданд. Фаҳмиши миллерчиён дар бораи донише, ки дар ҷараёни таърихи онҳо афзун гардида буд, дуруст буд, аммо нокомил. Вақте ки фаҳмиши онҳо дар як заминаи таърихӣ дақиқтар ҷой дода мешавад, он паёмадҳои ҷиддитареро ошкор месозад, зеро он на танҳо ҳақиқатҳои нубувватиро, ки он гавҳарҳо намоёндагӣ мекунад, тавсеа медиҳад, балки ҳамчунин озмоишро барои даҳ боқираи рӯзҳои охир ба вуҷуд меоварад. Фаҳмиши миллерчиён дар ду ҷадвали пешоҳангон (1843 ва 1850) таҷассум ёфтааст. Ҳар ду ҷадвал иҷрои он лавҳаҳое буданд, ки дар боби дуҷуми Ҳабакқук пешгӯӣ шудаанд, ва ин воқеият, ки ҷадвалҳои иҷрои Ҳабакқук буданд, инчунин он ки айнан ҳамон ҳақиқатҳо ҳақиқатҳои бунёдии адвентизм буданд, аз ҷониби Рӯҳи Нубувват ҳамин гуна муайян карда шудааст.

Фаҳмиши чанде аз ҳақиқатҳои бунёдӣ дар ҷалол афзун гардид, ҳангоме ки миллерчиён пас аз ноумедии бузурги 22 октябри соли 1844 ба дарки муқаддасгоҳи осмонӣ ва ҳақиқатҳое, ки ба муқаддасгоҳ вобастаанд, роҳнамун шуданд. Аммо гузариши адвентизм ба ҳолати Лудикия дар соли 1856 ва радкунии ниҳии онҳо нисбат ба «ҳафт замон» дар соли 1863, онҳоро ба биёбони Лудикия бурд. Аз солҳои 1850 то имрӯз, тавассути адвентизм ҳеҷ ҳақиқати муҳимме пеш оварда нашудааст. Агар ба ин иддао шак доред, пас нишон диҳед, ки чаро он нодуруст аст.

Миллериён дар фаҳмиши Дониёл дуруст буданд, аммо фаҳмиши онҳо маҳдуд буд. Адвентизм ҳаргиз аз фаҳмиши миллериён фаротар нарафт. Имрӯз ҳамаи ҳашт подшоҳие, ки дар боби дуҷуми Дониёл намоёндагӣ шудаанд, дида мешаванд, ҳамчунин рамзиати дуои Дониёл барои фаҳмидани сирри хоби Набукаднесар. Он сирр сирри ниҳии нубувватро ифода мекунад, (ҳамаи анбиё рӯзҳои охириро муайян менамоянд), ва сирри охирини нубувват ҳамон чизест, ки Юҳанно онро «Ваҳйи Исои Масеҳ» меномад. Он сирр вақте кушода мешавад, ки «вақт наздик аст», андаке пеш аз басташавии муҳлати имтиёз, ва он сирр акнун барои онҳое, ки интиҳоб мекунад бубинанд, кушода шуда истодааст.

Фаҳмиши миллеритӣ дар бораи «доимӣ» дар китоби Дониёл аз ҷониби илҳом ҳамчун дуруст шинохта шуд, аммо то соли 1901, адвентизм раванди рад кардани он ҳақиқати бунёдиро оғоз намуд, ва то солҳои 1930-юм адвентизм боз ба назари кӯҳнаи протестантӣ баргашт, ки иддао мекунад «доимӣ» ягон ҷанбаи хизмати Масеҳро дар муқаддасгоҳ ифода мекунад. Дар бораи он назари шайтонӣ Рӯҳи Нубувват мегӯяд, ки он аз «фариштагоне, ки аз осмон ронда шуда буданд» омадааст. Имрӯз назари дурусти миллеритӣ дар бораи «доимӣ» метавонад на

танҳо ҳамчун рамзи бутпарастӣ, балки ҳамчун рамзи исёни адвентизм низ дида шавад, ки он бар касоне, ки ҳақиқатро дӯст намедоранд, гумроҳии қавиро меоварад.

Миллеритҳо ба санаи дурусти анҷоми ду ҳазору сесад сол ҳидоят карда шуданд, ва адвентизм дарҳол пас аз Ноумедии Бузург нури афзояндаи вобаста ба он нубувватро дарк намуд, аммо бо рад кардани «ҳафт замон», аз соли 1856 то 1863, ва ҳатто то ҳамин рӯзи имрӯз, онҳо аз он таълимоте, ки даъво мекунанд сутуни марказӣ ва таҳкурсии онҳост, ҳеч нури пешбарандаеро надидаанд. Имрӯз «ҳафт замон»-ро метавон дид (аз ҷониби онҳое ки меҳоҳанд бубинанд), ки он мустақиман бо ҳар як давраи замони нубуввати ду ҳазору сесадсола алоқаманд аст.

Чилу нӯҳ соли аввал давраи оромии заминро дар ҳар соли ҳафтум ифода менамояд, ки ҳафт маротиба такрор мешавад. Чорсаду навад сол на танҳо давраи озмоиш барои Исроили қадимро ифода мекунад, балки нишон медиҳад, ки чанд соли исён бар зидди амр дар бораи он ки бояд ба замин иҷозат дода мешуд, то ором гирад, ба амал меомад, то дар маҷмӯъ ҳафтод сол чамъ гардад, ки дар он замин аз оромӣ боздошта шуда буд (ва ҳамин ҳамон давраи асирӣ барои ҳамон исён мебошад). Ҳафтае, ки Масеҳ аҳдро устувор гардонид, бо сею ним сол то салиб ва сею ним сол пас аз салиб сохтор ёфтааст. Дар он ҳафта Масеҳ ҳамаи одамонро чамъ меовард, зеро гуфта буд, ки агар боло бардошта шавад, ҳамаи одамонро чамъ хоҳад овард.

Акнун довариин ин ҷаҳон аст; акнун мири ин ҷаҳон берун андохта хоҳад шуд. Ва Ман, ҳар гоҳ ки аз замин боло бардошта шавам, ҳамаро назди Худ хоҳам кашид. Юҳанно 12:31, 32.

Ду ҳазору панҷсаду бист рӯзе, ки дар онҳо Масеҳ аҳдро тасдиқ намуд ва одамонро назди Худ чамъ овард, намунаи он ду ҳазору панҷсаду бист солест, ки Худо, ба сабаби ҷанҷоли аҳди Худ, қавми саркаши Худро пароканда сохт. «Ҳафт замон», ки бар салтанати шимолии Исроил иҷро гардид, парокандагии ду ҳазору панҷсаду бистсоларо ифода менамуд, ки аз соли 723 то м. оғоз ёфта, дар соли 1798 ба анҷом расид. Соли 538 ин ду даврано ҷудо месозад ва ду давраи пайдарпайи ҳазору дусад шастсоларо ба вучуд меорад. Давраи аввал поймол гардидани муқаддасгоҳ ва лашкаро аз ҷониби бутпарастӣ ифода мекунад, ва дувум поймолшавиеро, ки аз ҷониби папагарӣ анҷом ёфт.

«ҳафт вақт», ки аз ду ҳазору панҷсаду бист сол иборат буда, бар зидди салтанати ҷанубӣ ҷорӣ гардид ва соли 677 то милод оғоз ёфта, соли 1844 ба анҷом расид, дар 22 октябри соли 1844 ба поён расид. Он рамзи лаънати аҳд аст ва бо садо додани қарнаи юбилей, ки бояд дар Рӯзи Каффорат навохта мешуд, хотима ёфт. Рӯзи Каффорати зиддитипӣ, ки дар 22 октябри соли 1844 оғоз ёфт, як давраи вақтро ифода мекунад. Он давраи Довариин Тафтишотӣ аст, ва дар тӯли он давраи вақт бояд қарнаи юбилей, ки бо давраи муқаддаси ҳафт алоқаманд аст, навохта мешуд.

Лекин дар айёми садои фариштаи ҳафтум, хангоме ки ӯ ба навохтан оғоз намояд, сирри Худо ба анҷом хоҳад расид, чунон ки Ӯ ба бандагони Худ — анбиё — башорат додааст. Ваҳй 10:7.

Садо додани Карнаи ҳафтум, ки 22 октябри соли 1844 оғоз ёфт, Карнаи Юбилеи давраи муқаддаси ҳафтгонаро, чунон ки дар боби бисту панҷуми Лаввиён баён шудааст, таҷассум менамояд. Миллериён дар ниҳоят дар бораи таърихи пешгӯии ду ҳазору сесадсола дуруст буданд, ва Адвентизм андаке пас аз Ноумедии Бузург қисмати бештаре аз онро дарк намуд, аммо «гавҳари» Миллер — яъне давраи ду ҳазору сесадсола — имрӯз даҳ маротиба равшантар меураҳшад. Ҳар хусусияти пешгӯёнаи ҳафт даврае, ки дар дохили давраи ду ҳазору сесадсола ифода ёфтааст, бо ду ҳазору панҷсаду бист сол («ҳафт замон»)-и бобҳои бисту панҷум ва бисту шашуми Лаввиён пайванди мустақими пешгӯёна дорад.

Миллериён даъвои протестантизми муртад ва католицизмро, ки «ғоратгарони қавми ту», ки «худо боло бардоштанд» ва «суқут карданд», рамзи Антиохус Эпифанес будааст, рад карданд, ва онҳо ҳақ буданд. Онҳо медонистанд ва ҳақиқатро ҳимоя мекарданд, ки дар каломи нубуввати Худо ин Рум аст, ки ҳамчун «ғоратгарони қавми ту, ки рӯёро барпо карданд» муаррифӣ шудааст, на подшоҳи номаълуми суриягӣ, ки аз назари таърихӣ аҳамияти ночиз дорад ва гӯё рӯёро барпо кардааст.

Имрӯз илоҳиётшиносони Адвентист таълим медиҳанд, ки «ғоратгарони қавми ту» Антиохус Эпифан аст. Имрӯз он далеле, ки дар таърихи Миллерӣ ифода мекард, ки қавми пешини аҳд, ки аз онҳо мегузаштанд, рӯёро намефаҳмиданд ва наметавонистанд онро бифаҳманд (ки ин бо фаҳмиши дурусти «ғоратгарони қавми ту» собит мегардад), бори дигар аз ҷониби ҳамон қавми пешини аҳд, ки боз аз онҳо мегузаранд, такрор карда мешавад.

Ҳар ҷо ки рӯё нест, мардум ҳалок мегарданд; аммо касе ки шариатро нигоҳ медорад, хушо ба ҳоли ӯ. Масалҳо 29:18.

Миллерчиён дуруст таълим медоданд, ки ду ҳазору панҷсаду бист сол («ҳафт замон») аз Ибодат 26 дарозтарин ва охирин пешгӯии замонӣ дар Китоби Муқаддас буд; аммо Адвентизми Лаодикиявӣ он «ҷавоҳир»-ро дар соли 1863 рад кард, ва имрӯз метавон дид (аз ҷониби онҳое ки меҳоманд бубинанд), ки на танҳо Миллерчиён дар муайян кардани «ҳафт замон» ҳамчун дарозтарин пешгӯии замонӣ дар Китоби Муқаддас дуруст буданд, балки ҳамчунин «лаънат», ки ғазби Худост, бар ҳар ду подшоҳии Исроил — ҳам шимолӣ ва ҳам ҷанубӣ — ба иҷро расонида шуд.

Имрӯз дида мешавад, ки анҷомҳои мувофиқи он ду ғазбе, ки китоби Дониёл ба онҳо муроҷиат мекунад (ҳамчунон ки дигар анбиё низ мекунанд), ду тақяғоҳ — аввалин ва охирин — и як давраи чилу шашсола мебошанд, замоне ки Масеҳ маъбади миллериро барпо намуд, чунон ки инро чилу шаш рӯзе, ки Мусо дар кӯҳ буд ва дастурхоро барои барпои хаймаи биёбон мегирифт, рамзӣ менамояд; ва низ чилу шаш соли азнавсозии маъбад аз ҷониби Хиродус, ки фарисиён дар гуфтугӯяшон бо Масеҳ ба он ишора карданд, дар бораи он ки Ӯ ба василаи поксозии маъбаде, ки аз ҷониби тоҷирон ва саррофон «вайрон» шуда буд, онро «барангехта» месозад, ва ҳамчунин ба воситаи эҳёи маъбади инсонии Ӯ, ки бо чилу шаш хромосома офарида шуда буд. Имрӯз, ҳақиқатҳои бунёдии миллерӣ ҳамчунон ба ҳамон андоза дурустанд, вале акнун онҳо даҳ баробар амиқтаранд.

Имрӯз метавон дид (аз ҷониби онҳое ки меҳоҳанд бубинанд), ки вақте Масеҳ дар ояти сздаҳуми боби ҳаштуми Дониёл Худро ҳамчун Палмони (Шуморандаи Аҷоиб, ё Шуморандаи Асрор) муаррифӣ кард, Ё пайванди байни як рӯёёро, ки давраи ду ҳазору сесада солро ифода мекард, ва рӯёёи дигареро, ки ду ҳазору панҷсада бист солро ифода мекард, пешниҳод менамуд. Вақте ки муносибати ин ду давраи нубувватӣ шинохта мешавад, метавон дид, ки онҳо мустақиман бо ҳазору дусада шаст соли ҳукмронии папавӣ вобастаанд, ки он, дар навбати худ, бо ҳазору дусада навад соли Дониёл 12 ва ҳамчунин ҳазору сесада сию панҷ соли ҳамон оят вобаста аст.

Пайвандҳои мустақими давраҳои нубувватӣ, ки бо ду рӯёёи оятҳои сздаҳ ва чордаҳи Дониёл ҳашт иртибот доранд, бисёр бештар ҳастанд, аммо онҳоро танҳо касоне мешиносанд, ки меҳоҳанд бубинанд. Вале имрӯз, фаротар аз пайвандҳои ҳамаи он давраҳои замонӣ, ки ба воситаи он ду рӯёё ба ҳам оварда мешаванд, ваҳйи номи Палмонӣ (Шуморандаи Аҷоиб, ё Шуморандаи Асрор) қарор дорад. Миллериён дар бораи он ду оят ҳақ доштанд, аммо маҳдуд буданд, ва имрӯз Адвентизм танҳо дар зулмати комил ва мутлақ қарор дорад.

Дар ҳайрат бимонед ва тааҷҷуб кунед; фарёд бароред ва нола намоед: онҳо мастанд, аммо на аз шароб; онҳо меланганд, аммо на аз нӯшокии саҳт. Зеро Худованд бар шумо рӯҳи хоби амиқро рехтааст, ва ҷашмони шуморо бастааст: анбиё ва сарварони шуморо, яъне бинандагонро, Ё пӯшидааст. Ва тамоми рӯёё барои шумо мисли суҳанони китоби мӯҳршуда шудааст, ки онро ба каси донишманд медиҳанд ва мегӯянд: «Илтимос, инро бихон». Ва ӯ мегӯяд: «Наметавонам, зеро он мӯҳр шудааст». Ва китобро ба касе медиҳанд, ки дониш надорад, ва мегӯянд: «Илтимос, инро бихон». Ва ӯ мегӯяд: «Ман дониш надорам». Ишаё 29:9–12.

Хоҳар Уайт нишон медиҳад, ки ба Уилям Миллер дар бораи китоби Ваҳй «нури бузург» дода шуда буд, аммо фаҳмиши ӯ дар бораи бобҳои дувоздаҳ, сздаҳ, ҳабдаҳ ва ҳаҷдаҳи Ваҳй, ба содагӣ, дуруст набуд. Он фаҳмишҳои нодуруст дар ду ҷадвали муқаддас инъикос наёфтаанд, аммо он чи аз боби нухуми китоби Ваҳй инъикос ёфтааст, «гавҳар» аст, яъне он ки Ислоҳ ба воситаи се Вой муаррифӣ шудааст.

«Ваъзкунандагон ва мардум ба китоби Ваҳй ҳамчун китоби пуррозу асрор ва аз дигар бахшҳои Навиштаҳои Муқаддас қамаҳамияттар назар кардаанд. Аммо ман дидам, ки ин китоб дар ҳақиқат ваҳйест, ки махсус ба манфиати онҳое дода шудааст, ки бояд дар рӯзҳои охир зиндагӣ кунанд, то онҳоро роҳнамоӣ кунад, то мавқеи ҳақиқии худ ва вазифаи худро муайян намоянд. Худо зехни Вилиям Миллерро ба сӯи нубувватҳои равона сохт ва ба ӯ дар бораи китоби Ваҳй нури бузург дод». Early Writings, 231.

Ибораи «нури бузург» дар навиштаҳои Хоҳар Уайт бисёр пурмаъно аст. Миллер калисоҳо, муҳрҳо ва карнайҳои Ваҳйро мефаҳмид, зеро фариштагони муқаддас «фикри ӯро» дар бораи ин мавзӯҳо роҳнамоӣ мекарданд. «Нури бузург»-е ки ба Миллер дода шуда буд, бар ду лавҳаи муқаддас тасвир гардида буд, ва ҳақиқатҳои таълимотие, ки он «нури бузург» буданд, дар хоби ӯ ҳамчун «ҷавохирот» муайян карда шуданд. Ба Адвентизм он «нури бузург» дода шуд ва он аз соли 1863 сар карда бо ҷавохироти қалбакӣ пӯшонидани онро

огоз намуд. Принципи «нур» ин аст, ки «нур» ҳамон чизест, ки Масеҳ барои доварӣ кардани як шахс ё як қавм истифода мебарад.

На танҳо «нур» қавмеро доварӣ мекунад, балки ҳамчунин он «нур»-е низ, ки онҳо метавонистанд дошта бошанд, агар муқовимат намекарданд (чунон ки дар соли 1856 карданд, ҳамчун танҳо як намуна аз бисёр намунаҳо). Хусусияти дигари вобаста ба «нур» ин аст, ки «нур»-е, ки рад карда мешавад, дараҷаи мутаносиби торикӣ ба вучуд меорад. Адвентизм он «нури бузург»-ро, ки Худо ба Миллер дода буд ва бунёдҳои Адвентизмро ифода мекунад, рад кард ва пинҳон сохт.

«Он ки зеро зоҳирро мебинад ва дилҳои ҳамаи одамонро меконад, дар бораи онҳое ки “нури бузург” доштанд, мегӯяд: “Онҳо аз сабаби ҳолати ахлоқӣ ва рӯҳонии худ ғамгин ва ба ҳайрат наомадаанд.” Оре, онҳо роҳҳои худро баргузидаанд, ва ҷонашон аз қорҳои зишти худ лаззат мебарад. “Ман низ фиреби онҳоро интиҳоб хоҳам кард, ва чизҳое ки аз онҳо метарсанд, бар сарашон хоҳам овард; зеро вақте ки Ман даъват кардам, ҳеҷ кас ҷавоб надод; вақте ки сухан гуфтам, онҳо нашуниданд; балки дар пеши ҷашмони Ман бадӣ карданд, ва он чиро баргузиданд, ки Ман аз он хушнуд набудам.” “Худо бар онҳо гумроҳии саҳт хоҳад фиристод, то ки ба дурӯғ бовар кунанд”, зеро “муҳаббати ростиро барои наҷот ёфтан напазируфтанд”, “балки аз ноинсофӣ лаззат бурданд.” Ишаъё 66:3, 4; 2 Таслӯникиён 2:11, 10, 12.»

«Устои осмонӣ пурсид: “Қадам фиреби пурқувваттаре метавонад ақло бифиребад аз вонамуд кардани он ки шумо бар бунёди дуруст месозед ва Худо аъмоли шуморо қабул мекунад, дар ҳоле ки дар асл шумо чизҳои бисёро мувофиқи сиёсати дунявӣ анҷом медиҳед ва бар зидди Яхува гуноҳ мекунед? Оҳ, ин фиреби бузург аст, гумроҳии ҷозибас, ки бар зехнҳо тасарруф меёбад, вақте ки одамон, ки ‘як бор ҳақиқатро шинохтаанд’, сурати худотарсиро бо рӯҳ ва қудрати он иштибоҳ мегиранд; вақте ки онҳо гумон мекунанд, ки сарватманданд ва аз неъматҳо афзудаанд ва ба ҳеҷ чиз эҳтиёҷ надоранд, дар сурате ки дар асл онҳо ба ҳама чиз эҳтиёҷ доранд.”» «Шаҳодатҳо», ҷилди 8, саҳ. 249, 250.

Лудикия, ки адвентизм дар соли 1856 ба он табдил ёфт, намояндаи онҳост, ки замоне ба онҳо «нури бузург» дода шуда буд, вале муқаррар гардидааст, ки «гумроҳии қавӣ»-и дуёми Таслӯникиёно қабул кунанд, дар ҳоле ки ҳамеша бовар доранд, ки таҳкурсии бардурӯғе, ки онҳо ба воситаи ворид кардани тангаҳо ва ҷавоҳироти қалбакӣ барпо кардаанд, аз ҷониби Худо таъйин шудааст, аммо дар асл он таҳкурсииест, ки бар рӯи рег бино шудааст. Адвентизм «калисое аст, ки нури бузург, далели бузург доштааст», аммо «калисое» мебошад, ки «паёмеро, ки Худованд» «фиристода буд», рад кардааст, ва аз он вақт инҷониб «иддаҳои аз ҳама беасос ва фарзияҳои бардурӯғ ва назарияҳои бардурӯғ»-ро пазируфтааст.

«Хизматгузори тақдирнофта худро ба муқобили Худо саф меорад. Онҳо дар як нафас ҳам Масеҳро ва ҳам худро ин ҷаҳонро ҳамду сано мегӯянд. Дар ҳоле ки ба забон қабул кардани Масеҳро эътироф мекунанд, Бараббосро оғӯш мегиранд ва бо амалҳои худ мегӯянд: “На Ин Одам, балки Бараббос”. Ҳар кӣ ин сатрҳоро меконад, хушёр бошад. Шайтон бо он чи метавонад анҷом диҳад, фахр кардааст. Ё мепиндорад, ки метавонад

вахдатеро, ки Масеҳ дуо карда буд дар калисои Ў вучуд дошта бошад, барҳам диҳад. Ў мегӯяд: “Ман берун хоҳам рафт ва рӯҳи дурӯғгӯ хоҳам буд, то ҳар киро тавонам, фиреб диҳам, то интиқод намоям, маҳкум кунам ва таҳриф созам”. Бигзор писари фиреб ва шаҳодати козиб аз ҷониби “калисое, ки нури бузург”, далели бузург доштааст, пазируфта шавад, ва он калисо паёмеро, ки Худованд фиристодааст, рад хоҳад кард ва даъвоҳои аз ҳама беасос ва гумонҳои ботил ва назарияҳои дурӯғинро хоҳад пазируфт. Шайтон аз аблаҳии онҳо меҳандад, зеро ӯ медонад, ки ростӣ чист».

«Бисёре дар минбарҳои мо бо машғали нубуввати дурӯғин дар дастҳои худ хоҳанд истод, ки аз машғали ҷаҳаннамии Шайтон афрӯхта шудааст. Агар шаккҳо ва беимонӣ парвариш ёбанд, хизматгори амин аз миёни мардумоне дур карда хоҳанд шуд, ки гумон мекунанд бисёр медонанд. “Агар ту медонистӣ, — гуфт Масеҳ, — ҳадди ақал дар ҳамин рӯзи ту, он чиро, ки ба сулҳи ту тааллуқ дорад! Аммо ҳоло ин аз ҷашмони ту пинҳон аст.”»

«Бо вучуди ин, бунёди Худо устувор меистад. Худованд онҳоро, ки аз онӣ Ўянд, мешиносад. Ходими тақдир бояд дар даҳони худ ҳеҷ макр надошта бошад. Ў бояд мисли рӯз ошкор, аз ҳар гуна доғи бадӣ пок бошад. Хизмат ва матбуоти тақдир қуввате хоҳанд буд дар фурузон сохтани нури ҳақиқат бар ин насли қачрафтор. Нур, эй бародарон, ба мо нури бештар лозим аст. Дар Сион карнай навозед; дар кӯҳи муқаддас ҳушдор бидиҳед. Лашкари Худовандро, бо дилҳои тақдир, ҷамъ кунед, то бишнаванд, ки Худованд ба қавми Худ чӣ хоҳад гуфт; зеро Ў барои ҳамаи онҳое, ки мешунаванд, нури бештар афзун кардааст. Бигзор онҳо мусаллаҳ ва омодашуда бошанд ва ба ҷанг бароянд — ба ёрии Худованд бар зидди нерӯмандон. Худи Худо барои Исроил амал хоҳад кард. Ҳар забони дурӯғгӯ хомӯш карда хоҳад шуд. Дастҳои ғариштагон нақшаҳои фиребандаеро, ки тарҳрезӣ мешаванд, сарнагун хоҳанд кард. Истеҳкомҳои Шайтон ҳаргиз пирӯз нахоҳанд шуд. Пирӯзӣ паёми ғариштаи сеюмро ҳамроҳӣ хоҳад кард. Чунон ки Сардори лашкари Худованд деворҳои Ерихӯро фуру рехт, ҳамоно тавр қавми Худованд, ки аҳкоми Ўро нигоҳ медоранд, пирӯз хоҳанд шуд, ва ҳамаи унсурҳои муқобил мағлуб хоҳанд гашт. Ҳеҷ кас аз хизматгори Худо, ки назди онҳо бо паёме аз осмон фиришодашуда омадаанд, шикоят накунад. Дигар айби онҳоро наҷӯед ва нагӯед: “Онҳо аз ҳад қотеланд; онҳо аз ҳад саҳт сухан мегӯянд.” Шояд онҳо саҳт сухан гӯянд; аммо магар ин лозим нест? Худо гӯшҳои шунавандагонро ба хуруш хоҳад овард, агар онҳо ба овози Ў ё ба паёми Ў гӯш надиханд. Ў онҳоро, ки ба каломи Худо муқовимат мекунанд, маҳкум хоҳад кард.»

«Шайтон ҳар тадбири имконпазирро ба кор бурдааст, то дар миёни мо ҳамчун қавм чизе падида наояд, ки моро сарзаниш ва мазаммат кунад ва моро насиҳат намояд, ки хатоҳои худро тарк кунем. Аммо қавме ҳаст, ки сандуқи Худоро хоҳанд бардошт. Баъзеҳо аз миёни мо берун хоҳанд рафт, ки дигар сандуқро нахоҳанд бардошт. Вале инҳо наметавонанд деворҳое бунёд кунанд, то ҳақиқатро боздоранд; зеро он то интиҳо пеш хоҳад рафт ва боло хоҳад рафт. Дар гузашта Худо мардонро барҳезонидааст, ва ҳоло низ Ў мардони муносиби фурсатро дорад, ки мунтазир мебошанд ва омодаанд, то иродаи Ўро ба ҷо оваранд,—мардоне, ки аз миёни маҳдудиятҳое хоҳанд гузашт, ки ғайбат монанди деворҳое ҳастанд, ки бо гили нопухта андуд шудаанд. Вакте ки Худо Рӯҳи

Худро бар одамон қарор медиҳад, онҳо амал хоҳанд кард. Онҳо каломи Худовандро эълон хоҳанд намуд; овози худро мисли карнай баланд хоҳанд кард. Ҳақиқат дар дасти онҳо на коста хоҳад шуд ва на қуввати худро аз даст хоҳад дод. Онҳо ба мардум ҷинойтҳои онҳоро, ва ба хонаи Яъқуб гуноҳҳои онҳоро нишон хоҳанд дод». Testimonies to Ministers, 409–411.

Ҳамчун рамзи Масеҳ шинохтани рамзи шайтонӣ — «курбонии доимӣ» — ин аст, ки «Масеҳ ва худои ин ҷаҳонро дар як нафас ситоиш намоем. Дар ҳоле ки онҳо ба зоҳир Масеҳро қабул мекунанд, Барабборо оғӯш мегиранд ва бо аъмоли худ мегӯянд: “На Ин Шахс, балки Бараббо.”» Ҳақиқатҳое, ки дар хоби Миллер ҳамчун «ҷавохирот» муаррифӣ шудаанд ва ҳамчунин бар ду лавҳаи муқаддас ба таври равшан тасвир гардидаанд, ҳамон «нури бузург» мебошанд, ки ба Миллер дода шуда буд ва адвентизм онро рад кардааст.

Онҳо даъво мекунанд, ки бо нишони шайтонӣ Масеҳро ҳамду сано мегӯянд, ва иддао менамоянд, ки бар таҳкурсии Худо истодаанд, дар ҳоле ки он таҳкурсии қалбаки аст, ки ба ҳамаи онҳое ки бар он сохтори носаҳеҳи таълимотӣ мавқеъ мегиранд, гумроҳии шадид меоварад. Дар зери офтоб ҳеҷ чизӣ навест, ва Исроили муосир фақат дар пайи қадамҳои пайғамбаронаи Исроили қадим меравад.

«Як масъалае чони маро гаронбор мекунад: норасоии бузурги муҳаббати Худо, ки ба сабаби муқовимати пайваста ба нур ва ҳақиқат, ва таъсири онҳое ки ба меҳнати ғайбӣ машғул будаанд, аз даст рафтааст; онҳое ки, дар рӯ ба рӯи далел бар далел анбошта, таъсире ба қор бурдаанд, то ба қори паёме ки Худо фиристодааст, муқобилат намоянд. Ман онҳоро ба сӯи қавми яҳудӣ ишора мекунам ва мепурсам: Оё мо бояд бародарони худро воғузоре, ки аз ҳамон роҳи муқовимати кӯр бигзаранд, то ба худӣ анҷоми мӯҳлати имтиҳон? Агар ҳаргиз қавме ба посбонони ҳақиқӣ ва амин ниёз дошта бошад, ки хомӯш нанишинанд, ки шабу рӯз нидо бароранд ва хушдорхоеро, ки Худо додааст, эълон намоянд, он қавм Адвентистони рӯзи ҳафтум аст. Онҳое ки нури бузург, ғурбатҳои муборак доштаанд, ва монанди Кафарнаҳум аз лиҳози имтиёз то осмон боло бурда шудаанд, оё онҳо ба сабаби истифода набурдан аз инҳо ба торикӣ воғузошта хоҳанд шуд, ки мутаносиб бо бузургии нуре бошад, ки ба онҳо дода шудааст?»

«Ман меҳоҳам ба бародарони мо, ки дар Конфронси Генералӣ ҷамъ хоҳанд омад, илтиҷо намоям, ки ба паёме, ки ба Лаодикийён дода шудааст, ғӯш фаро диҳанд. Чӣ гуна ҳолати кӯрии даҳшатбор насиби онҳост! Ин мавзӯ бозу боз ба таваҷҷуҳи шумо расонида шудааст, аммо норозигии шумо аз ҳолати рӯҳонии худ ба андозае амиқ ва дарднок набуд, ки ислоҳот ба амал оварад. “Ту мегӯӣ: ман сарватмандам, ва моли фаровон дорам, ва ба ҳеҷ чиз эҳтиёҷ надорам; ва намедонӣ, ки ту бадбахт, ва мискин, ва ғайрӣ, ва кӯр, ва урён ҳастӣ.” Гуноҳи фиреби худ бар калосоҳии мост. Ҳаёти динии бисёре аз мардум дурӯғ аст.» Manuscript Releases, ҷилди 16, 106, 107.

«Капернаҳум» шаҳре буд, ки Исо онро ҳамчун шаҳри Худ баргузид.

«Дар Кафарнаҳум Исо дар фосилаҳои сафарҳои рафтуомадаш иқомат мекард, ва он ҳамчун “шаҳри Худӣ” маъруф гашт. Он дар соҳилҳои Баҳри Ҷалил воқеъ буд ва наздикии сарҳадҳои дашти зебои Ҷиннесарет, агарчи на маҳз бар худӣ он, ҷой дошт».

«Орзуи асрҳо», 252.

Масеҳ Қафрнаҳумро баргузид, чунон ки дар қадим Уршалимро баргузида буд.

Ва ба писараш як қабила хоҳам дод, то ки Довуд, бандаи Ман, ҳамеша пеши Ман дар Уршалим — шаҳре ки баргузидаам, то номи Худо дар он ҷо бинаҳам — ҷароғе дошта бошад. 3 Подшоҳон 11:36.

Масеҳ дар соли 1844 Адвентизмро ҳамчун шаҳри Худ баргузид, ва то соли 1863 Адвентизм шаҳри «Ерихӯ»-ро, ки рамзи озоишу фаровонии Лаодикиягист, аз нав бино кард. Чунон ки бо Исроили қадим буд, ҳамон тавр бо Исроили муосир низ ҳаст. Адвентизм бар он аст, ки онҳо шаҳрвандони шаҳри махсуси Худо мебошанд, аммо онҳо «нури азим»-ро, ки далели шаҳрвандиро фароҳам меорад, рад кардаанд. Монанди Шилӯ дар замони Элай, Ҳофний ва Финҳос, Адвентизм мувофиқи «нури азим»-е, ки ба онҳо фурсати қабул карданиш дода шуда буд, доварӣ хоҳад шуд.

«Дар миёни фарзандони Худо, ки худро чунин эътироф мекунанд, чӣ қадар сабр андаке зоҳир шудааст, чӣ қадар суҳанони талх гуфта шудааст, чӣ қадар маҳкумият бар зидди онҳое баён гардидааст, ки аз эътиқоди мо нестанд. Бисёриҳо ба онҳое, ки ба калисоҳои дигар тааллуқ доранд, ҳамчун гуноҳкорони бузург назар кардаанд, дар ҳоле ки Худованд ба онҳо чунин назар намекунад. Онҳое, ки ба аъзои калисоҳои дигар чунин менигаранд, бояд худро зерӣ дасти қавии Худо фурутан созанд. Онҳоеро, ки маҳкум мекунанд, шояд нури андаке, фурсатҳо ва имтиёзҳои каме дода шуда бошад. Агар онҳо он нуреро медоштанд, ки бисёре аз аъзои калисоҳои мо доштаанд, мумкин буд бо суръати хеле бештар пешрафт кунанд ва эътиқоди худро ба ҷаҳон беҳтар муаррифӣ намоянд. Дар бораи онҳое, ки аз нури худ фаҳр мекунанд, вале дар он роҳ намераванд, Масеҳ мегӯяд: “Лекин Ман ба шумо мегӯям: барои Тир ва Сиддун дар рӯзи доварӣ аз барои шумо таҳаммулпазиртар хоҳад буд. Ва ту, эй Капернаҳум [Адвентистони рӯзи ҳафтум, ки нури бузург доштаанд], ки то осмон боло бурда шудай [аз ҷиҳати имтиёз], то дӯзах фуруд оварда хоҳӣ шуд; зеро агар он корҳои пурқудрате, ки дар ту ба амал омадаанд, дар Садум ба амал омада буданд, он то имрӯз боқӣ мемонд. Лекин Ман ба шумо мегӯям, ки барои замини Садум дар рӯзи доварӣ аз барои ту таҳаммулпазиртар хоҳад буд.” Дар он вақт Исо ҷавоб дода гуфт: “Шукр мегӯям Тиро, эй Падар, Худованди осмон ва замин, ки ин ҷизҳоро аз хирадмандону доноён [дар назари худӣ онҳо] пинҳон доштаӣ, ва онҳоро ба кӯдакон ошкор кардаӣ.”»

«Ва алҳол, азбаски шумо ҳамаи ин аъмолро ба ҷо овардед, мегӯяд Худованд, ва Ман ба шумо суҳан гуфтам, субҳи барвақт барҳоста суҳан гуфтам, аммо шумо нашонидед; ва шуморо хондам, аммо шумо ҷавоб надодед; бинобар ин, бо ин хона, ки бо номи Ман хонда мешавад ва шумо бар он таваккал мекунед, ва бо он маконе, ки ба шумо ва падарони шумо додаам, ҳамон тавр амал хоҳам кард, чунон ки бо Шилӯ кардам. Ва шуморо аз пеши назари Худ бадар хоҳам ронд, чунон ки ҳамаи бародарони шуморо, яъне тамоми насли Эфроимро, бадар рондам».

«Худованд дар миёни мо муассисаҳои аҳамияти бузургро барқарор намудааст, ва онҳо бояд на он гуна идора карда шаванд, ки муассисаҳои дунявӣ идора карда мешаванд,

балки мувофиқи тартиби Худо. Онҳо бояд бо нияти ягона ба ҷалоли Ў идора карда шаванд, то ки ба ҳар васила ҷонҳои рӯ ба ҳалокат наҷот ёбанд. Ба қавми Худо шаҳодатҳои Рӯҳ омадаанд, вале бисёре ба сарзанишҳо, ҳушдорҳо ва машваратҳо аҳамият надодаанд.»

«“Пас, эй қавми аҳмақ ва беақл, инро бишнавед: шумо ҷашм доред, вале намебинед; гӯш доред, вале намешунавед. Оё аз Ман наметарсед? мегӯяд Худованд. Оё аз ҳузури Ман намеларзед, Ман, ки кумро ба ҳадди баҳр, ба сарҳади абадӣ, гузоштам, то аз он нагузарад? Ва ҳарчанд мавҷҳои он ба талотум оянд, наметавонанд ғолиб шаванд; ҳарчанд ғурриш кунанд, аз он намегузаранд. Аммо ин қавм дили саркаш ва исёнкордоранд; онҳо сар тофтаанд ва рафтаанд. Ва дар дили худ намегӯянд: акнун аз Худованд Худои худ битарсем, ки борон медиҳад, ҳам борони аввал ва ҳам борони охириро, дар мавсими он; ва ҳафтаҳои муқарраршудаи даравро барои мо нигоҳ медорад. Гуноҳҳои шумо ин чизҳоро аз шумо дур гардонидаст, ва хатоҳои шумо некиҳоро аз шумо боздоштааст.... Онҳо ба даъвои ятим доварӣ намекунанд, вале комёб мешаванд; ва ба ҳаққи ниёзмандон доварӣ намекунанд. Оё барои инҳо ҷазо надихам? мегӯяд Худованд. Оё ҷони Ман аз чунин миллате интиқом нагирад?”»

«Оё Худованд маҷбур хоҳад шуд бигӯяд: “Барои ин қавм дуо макун, ва барои онҳо на фарёд баланд кун ва на дуо, ва назди Ман шафоат манамо, зеро Ман туро намешунавам”? “Бинобар ин боронҳо боздошта шудаанд, ва борони охир набудааст.... Оё аз ҳамин вақт ба Ман нидо нахоҳӣ кард: Эй Падари ман, Ту роҳнамои ҷавонии ман ҳастӣ?”» Review and Herald, August 1, 1893.

Мо баррасии худро дар бораи «нури бузург», ки ба Вилиям Миллер оид ба китоби Ваҳй дода шуда буд, дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

«Ҳангоме ки Масеҳ ба ҷаҳон омад, то дини ҳақиқиро намуна нишон диҳад ва усулҳоро, ки бояд бар дилҳо ва аъмоли одамон ҳукмрон бошанд, боло барад, ботил ҷунон амиқ бар касоне реша давонда буд, ки чунин нури бузург доштанд, ки онҳо дигар нурро дарк намекарданд ва майле надоштанд, ки барои ҳақиқат аз суннат даст кашанд. Онҳо Муаллими осмониро рад карданд, Худованди ҷалодро маслуб намуданд, то расму ойинҳо ва ихтироъҳои худро нигоҳдоранд. Ҳамин рӯҳ айнан имрӯз низ дар ҷаҳон зоҳир мешавад. Одамон аз таҳқиқи ҳақиқат рӯй мегардонанд, мабодо суннатҳои онҳо ҳалал ёбанд ва тартиби нави чизҳо ҷорӣ гардад. Дар табиати инсоният майли доимӣ ба хато вучуд дорад, ва одамон ба таври табиӣ моиланд, ки андешаҳо ва дониши башариро бисёр баланд бардоранд, дар ҳоле ки илоҳӣ ва абадӣ на дарк мешавад ва на қадр мегардад». Counsels on Sabbath School Work, 47.